

SKOLEN

I 2015

麦友

HVAD
DRÖMMER
I OM
?

Friseur
Jerneforsker
Ingeniør
Bankrådgiver
Mekaniker
Laborant
Dyrlæge
SOSU-assistent
Psykolog
Tandlæge
Temrer
Arktekt
Lærer

Nedslag fra TR-TRS kurserne 2014

FÆLLESSKABET. I

skal stå på mål for jeres kompetencer og formulere det, der kommer, fremfor at forsvare det, der er. Danmarks Lærerforening skal påtage sig et definerende ansvar for, hvor vores fællesskab skal hen. I får hverken hjælp fra KL eller undervisningsministeren. Det er ikke politikerne, der bærer folkeskolen igennem. Det gør kun dygtige lærere, ledere og TR.

Presse- og strategirådgiver Kresten Schultz Jørgensen

FORANDRING. Vi skal ikke blive hinandens fjender – så har vi ikke en organisation længere. Hvis vi ikke havde DLF, var det på høje tid at finde den! Vi skal bruge vreden som energi. Hvis vi hele tiden siger det samme – det man forventer – mister folk troen på, at der vil ske en forandring.

Kenneth Nielsen, formand for Esbjerg Lærerforening og medlem af hovedstyrelsen i Danmarks Lærerforening

MOTIVATION. Hvad gør lederne de steder, hvor medarbejderne fastholder entusiasmen? De sætter retning for organisationen, får kommunikeret og fastholder, hvor skolerne er på vej hen. De skaber en fælles forståelse for og accept af den retning, skolen er på vej i.

Ph.D. studerende Louise Ladegaard Bro, Aarhus Universitet

Foto: Bjarne W. Andersen

Lærere og pædagoger med fælles udfordringer

TR og AMR fra Århus Lærerforening og BUPL Århus deltager i indværende skoleår i et fælles uddannelsesforløb for blandt andet at styrke kommunikationen og relationer mellem de tillidsvalgte fra de to organisationer.

På seneste træf i januar skulle deltagerne på baggrund af interview med kollegaer og ledelse prioritere deres fælles indsats som tillidsvalgte og arbejdsmiljørepræsentanter fra to fagforeninger.

– Interviewet handlede om udfordringer og forventninger til de tillidsvalgte. Det var en spændende opgave, som gav en endnu dybere indsigt i kollegaers og ledelses opfattelse af ledelsesrollen, reformen og arbejdsbyrden, forklarer TR på Beder Skole og medlem af styrelsen Katrine Vinther Nielsen.

K
i kalenderen

Medlemsarrangement i ÅLF:

24. februar kl. 19.00 - 21.00: **Casper Rongsted og Rasmus Schiellerup:**

'Verdens bedste danske skole'.

5. og 12. marts kl 19.00 - 21.00: Coach og instruktør i mindfulness **Susanne Moberg** giver værktøjer til, hvordan du passer på dig selv i en presset hverdag.

Fraktion 4:

Fredag den 13. marts kl. 15.00 - 17.00.

Stefan Kalmar, kreativtetsmentor: 'Hvad enhver dansker bør tænke'.

Fredag den 24. april kl. 15.00 - 17.00.

Foredrag med **Lisbeth Weitemeyer:** 'Caroline Mathilde – fra dronning til hore'.

Generalforsamling og spisning i nye klæder

I år ændres Århus Lærerforenings tradition med at udgive en skriftlig beretning, som oplæg til debatten på generalforsamlingen. I stedet vil du modtage en særudgave af medlemsbladet SKOLEN, hvor konsulenter og formandskab præsenterer 3 debatskabende temaer som baggrund for dialogen på generalforsamlingen. Særnummeret indeholder samtidig et interview med formanden, hvor han slår ned på væsentlige emner i året, der gik.

– Vi skylder vores medlemmer at udvikle og gentænke konceptet med vores generalforsamling for også at åbne op for mere debat, forklarer medlem af styrelsen Erik Cloyd Ebsen. Han vurderer, at den tidligere beretning kun havde få læsere.

– Vi følger stadig vedtægterne og der er naturligvis fremlæggelse af regnskab og budget og plads til andre diskussioner. Men målet med den nye form er at frisætte en debat – også rundt på skolerne og arbejdspladserne i dagene op til GF, siger Erik, som glæder sig over, at de fysiske rammer for både den politiske del

og den efterfølgende spisning og fest er flyttet til Hotel Scandic i Østergade i Aarhus.

– Lokalerne her lægger op til noget andet, end vi er vant til. Vi er udfordret på pladsen, men det kan forhåbentlig bære. Alle kan blive hørt og hørt. Festen bliver knap så statisk som tidligere – og vi får mulighed for at bevæge os i helt andre rammer end i Scandinavian, fortæller han.

Tapas for en hund

Har du før deltaget i generalforsamlingen og den efterfølgende spisning, vil du også opleve andre ændringer: Menuen bliver tapas-inspireret, og deltagerne kan slå sig ned, hvor det lige passer – enten i de bløde møbler, ved et højt cafébord eller ved et decideret restaurationsbord.

Prisen for spisningen afspejler også en nyhed – og er således kun 100 kroner for en hyggelig afslutning på en forhåbentlig spændende dag. Billetten til spisning skal være købt senest den 11. marts enten via tillidsrepræsentanten eller på kontoret i Grønnegade 80.

Erik Cloyd Ebsen

INDKALDELSE TIL ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Fredag den 20. marts 2015

kl. 16.30 - ca. 19.30

**på Scandic Aarhus City,
Østergade 10, 8000 Aarhus C**

FORELØBIG DAGSORDEN

(ifølge vedtægternes § 9):

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
- 2a. Generalforsamlingsdebat
3. Regnskab
4. Vedtægtsændringer
5. Indkomne forslag
6. Fastsættelse af formandens, næstformandens og kassererens honorarer
7. Budget og fastsættelse af kontingent
8. Eventuelt

Ny i styrelsen

Mads Schjødt Thomsen, Tovshøjskolen, afløste pr 1. januar Anna Bang Sinnbeck, der har skiftet til et job i Norddjurs Kommune.

Nyt medlemstilbud i ÅLF

Det er en del af Århus Lærerforenings mission at give medlemmerne de bedste muligheder for at deltage aktivt i foreningen. En af målsætningerne bag ombygningen af lokalerne i Grønnegade var derfor også at gøre lokalerne i Grønnegade til et 'medlemshus'.

På den baggrund inviterer styrelsen i 2015 på en række spændende og relevante medlemsarrangementer med udgangspunkt i lærernes hverdag.

Du kan blandt andet 24. februar møde Casper Rongsted og Rasmus Schiellerup, der fortæller om alt det, der virker i VERDENS BEDSTE DANSKE SKOLE.

Se plakater på din skole eller arbejdsplads med programmet eller på www.aalf.dk

Århus Lærerforening

- 17. Rum for mere indflydelse, men ...
- 18. Svær start for et godt projekt
- 19. Fejl for et sekscifret beløb

Lærer i Aarhus

- 5. **Kineserne er vilde med danske værdier**
- 6. **Tydelig og handlende ledelse**
De aarhusianske lærere har ondt i trivslen. God ledelse er afgørende. På Kragelundskolen peger man på, at ledelsen skal være tydelig, åben og handlende
- 8. **Macho-Mindfulness**
Brian Palmfeldt har altid troet, at muskler og almen fornuft vil gøre ham robust. Men hjemvendt fra kurset Psykisk Robusthed måtte han erkende, at robusthed er noget helt andet
- 10. **Innovation og kreativitet på skemaet**
- 16. **Arbejdsglæden trives på IKH**
Det tidligere Taleinstitut måtte fra 2007 til 2011 gennem flere om- og sammenlægninger, sparerunder og afskedigelser. Men medarbejderne har overvundet rystelserne og bevaret arbejdsglæden

Udblik

- 12. **Spot på ...**
- 14. **Sæt lommepengene på spil**
- 15. **Konkurrence om digital selvbetjening**
- 20. **Skolemessen 2015**

SKOLEN udgives af Århus Lærerforening

Grønnegade 80, 2. · 8000 Aarhus C

☐ 8613 0388 · 133@dlf.org

Redaktion: Martin Bundorph Lauritzen (ansvarshavende og annonceekspedition).

- ☐ **SKOLEN's** leder skrives af formandskabet. Øvrige artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Layout og tryk: Zeuner Grafisk as

Skovdalsvej 22 · 8300 Odder · 8746 4010

☐ www.zeuner.dk

Find ÅLF på Facebook

www.facebook.com/aalf.dk

Næste nummer af SKOLEN:

Nummer: 2 2015 – Særnummer i forbindelse

- ☐ med Århus Lærerforenings generalforsamling 2015

Udkommer: 16. marts.

Artikelforslag og ideer kan sendes til SKOLEN's redaktion på 133@dlf.org

Af formand Jesper Skorstengaard og næstformand Dorthe Ryom Fisker

Trivslen har førsteprioritet

Arbejdstempoet er for højt. Lærerne i Aarhus mangler tid til at løse opgaverne. Det går ud over forberedelsen af undervisningen og spænder ben for samarbejdet på skolen. Det viser den seneste trivselsmåling for skolerne, der blev offentliggjort i december.

Det kommer ikke som den store overraskelse. Folkeskolereformen er underfinansieret, og det slår igennem på arbejdsmiljøet. Stort set alle skoler blinker rødt, når der måles på arbejdstempo og mængden af opgaver. Det er tal, der giver grund til bekymring, og det er også tal, der danner udgangspunktet for vores generelle drøftelse med Børn og Unge om arbejdsmiljøet på skolerne. For det gode arbejdsmiljø er under pres, og det kræver handling.

Men målingen viste også, at der mellem skolerne er stor forskel på, hvordan man har løst opgaven med at implementere skolereformen. Enkelte skoler er rent faktisk lykkedes med at komme ind i det nye skoleår, uden at det gode arbejdsmiljø er blevet den store taber, fx på Kragelundskolen som du kan læse mere om her i bladet.

Desværre er der også en række skoler, der er så pressede på arbejdsmiljøet, at vi har taget et ekstra initiativ.

I første omgang har vi kontaktet tillidsrepræsentanten på 12 udvalgte skoler, hvor arbejdsmiljøet ifølge trivselsmålingerne havde det værst. På baggrund af samtalerne vurderede vi, hvilke initiativer der fremadrettet bør iværksættes. Det spænder fra deltagelse i faglig klub, breve til medlemmerne og møder med skoleledelsen og områdechefen.

Vi kan ikke leve med, at arbejdsmiljøet på en række skoler har det så skidt, som det fremgår af trivselsmålingerne. Derfor har jeres trivsel første prioritet for foreningen. Vi vil følge processen tæt. Og vi vil insistere på, at der sættes konkrete handlinger bag, indtil arbejdsmiljøet på skolerne igen lever op til de mål og værdier, som Børn og Unge selv har formuleret.

中国人喜欢的丹麦价值观*

Asiaterne respekterer danskerne højt og vil gerne i kontakt med os, fordi vi har nogle attraktive værdier og kompetencer. Men de værdier risikerer vi at glemme i vores jagt på faglige og målbare resultater, advarer lærer og tidligere forretningsmand i Kina

Af Martin Bundorph Lauritzen

Med en fortid som selvstændig i Kina og mere end fem år som underviser i engelsk i Taiwan er både Østen og Danmark hjemmebaner for Rasmus Stampe Rasmussen. De seneste år har han dog haft fast base som lærer på Beder Skole. Herfra har han oplevet folkeskolens ændringer og er ikke entydigt begejstret for udviklingen:

– Vi har fået alt for ensidigt fokus på faglige og målbare resultater. Vi dyrker ikke længere det, der har været vores særlige kvaliteter og netop den 'værdipakke', som kineserne gerne vil pakke ud, fastslår han.

I pakken gemmer sig kvaliteter som gensidig respekt, ubestikkelighed og ærlighed.

– Vi er kompetente til de opgaver, vi skal udføre, og sætter os grundigt ind i tingene, før vi handler. Læg hertil vores designkultur og evner til at kommunikere på engelsk, siger Rasmus og fortsætter:

– Kineserne vil gerne tjene penge, men de har også et oprigtig ønske om at blive bedre mennesker. Det gælder både de rige og de fattige, siger Rasmus, som var blandt de første danskere, der fik lov at færdes på 'ikke-statsgodkendte' steder i Kina.

Som en cowboy i Kina dyrkede han sine egne forretninger og lærte den helt almindelige befolkning at kende. Og de ved godt, at deres børn er dygtige til matematik.

– Men kineserne kigger ikke på PISA-resultaterne. De er mere interesserede i, at deres børn lærer engelsk og kender tankegangen i den europæiske kultur. Det er en fremtidssikring for deres børn. De opfatter den danske skole som menneskelig, for her er det ikke den stærkeste, der bestemmer, forklarer Rasmus, som også fremhæver vores børns kreativitet.

Ro om lærerne

Men ikke mindst den kreative fordybelse bliver taberen i den hektiske skoledag år 2015, mener Rasmus.

– Hvor er musicalen eller det lange filmforløb, hvor kreativiteten brænder igennem? Vi må ikke miste forståelsen for, at der skal være mulighed for at eksponere sin kreativitet og fantasi. Det kræver tid og ro, siger han og henviser til lærerne på Taiwan, som max underviser 21 timer og deres kolleger i Singa-

Rasmus Stampe Rasmussen i to vidt forskellige skoleverdener, som skeler misundeligt til hinanden.

pore, der har tilknyttet assistenter, der sørger for det praktiske omkring undervisningen.

– Her underviser lærerne kun i få fag for at bevare den faglige kompetence. Der er ro omkring lærerne. De ved jo godt, at hvis du underviser mere end 24 timer om ugen, brænder du ud. 28 aktive elever er en udfordring for dit mavesystem. Hvis der opstår konflikter, bliver du dobbelt udfordret, fordi du hele tiden skal være på med dit faglige fokus, pointerer Rasmus.

– Jeg kan ikke engang nå at rette elevernes arbejde mere. Hvorfor skal tidens danske lærer være en omvandrende stressbombe?

» Chinese are doing their very best to take from us what they can use, while keeping their culture as much as possible, in order to one day come out ahead of US.

In simple terms:

They want to be no.

* Kineserne er vilde med danske værdier.

Rasmus gæsteunderviser på Aarhus Business School om erhvervslivet i Kina. Slidertext herfra

Tydelig og handlende ledelse nærer trivslen

De aarhusianske lærere har ondt i trivslen. Flere opgaver og højere tempo presser dem.

Det viser ny trivselsundersøgelse, men der er store forskelle fra skole til skole.

God ledelse er afgørende. På Kragelundskolen peger man på, at ledelsen skal være tydelig, åben og handlende

Af Svend Krogsgaard Jensen, journalist

Langt de fleste vil skrive under på, at medarbejderes trivsel er af afgørende betydning for kvaliteten af arbejdet. Børn og Unge i Aarhus ser da også god trivsel som en forudsætning for den gode faglige arbejdsindsats. Men den nyeste trivselsundersøgelse fra det sene efterår 2014 viser et mærkbart fald i lærernes trivsel inden for det seneste år. De aarhusianske skoler står således med en udfordring.

Flere arbejdsopgaver og et højere arbejdstempo presser lærerne, de føler, at de

har mindre indflydelse på deres arbejde og involveringen i arbejdspladsen er faldet. Lærerne finder således ikke, at skolen er så attraktiv en arbejdsplads som tidligere.

– I lyset af ny arbejdstid og skolereform er det ikke overraskende, at trivslen falder, men det er bekymrende, siger konsulent i Århus Lærerforening, Malene Vestergård og forklarer, at faldet skal ses i lyset af den tidligere trivselsundersøgelse.

– Det forstemmende er jo, at den sidste APV for et år siden også viste et markant

fald. Der er således tale om to års fald, og det er alarmerende, siger hun og tilføjer, at tallene dækker over store forskelle fra skole til skole.

– Selv om det på papiret er samme opgave, ser det ud til, at man nogle steder er i stand til at drive skole, så det ikke kører helt af sporet, pointerer hun og peger på, at god og kompetent ledelse i den sammenhæng er essentielt.

» Ledelsen lytter, når vi kommer med noget, og de handler på det

Mathias Henriksen

Tillidsrepræsentant Mathias Henriksen: Vores APV er positiv med hensyn til at få familie- og arbejdsliv til at hænge sammen. Det er noget, vi tidligere har diskuteret en del, og måske er der med det nye sat bedre rammer for det, men det er jo også en kilde til frustration, fordi man ikke føler, at man har den nødvendige tid til at yde den gode kvalitet, siger Mathias Henriksen.

Lodret tillid

På Kragelundskolen har man ifølge arbejdsmiljørepræsentant Knud Gregersen en dygtig ledelse, der de sidste ti år har haft fokus på det gode arbejdsmiljø.

– Vi har haft noget i banken, som har hjulpet os på det sidste. Vi har tillid til ledelsen, og de viser os tillid, siger han og fortæller, at langt de fleste af hans kolleger til trods for alle de udefra kommende udfordringer vil anbefale andre at søge job på skolen.

– Alt taget i betragtning er stemningen god på skolen, og i den sammenhæng er ledelsens åbne stil meget vigtig. De gemmer ikke noget væk, men begrundes åbent og ærligt deres beslutninger, og man kan altid gå til dem og regne med at blive taget alvorligt, selvom man ikke nødvendigvis får det, som man gerne ville, siger han og fortæller, at der bliver arbejdet meget seriøst med APV'erne.

Skoleleder Lene Mols: Det er af afgørende betydning, at tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant er dygtige, og det er de hos os. Når de er dygtige, kan vi også blive dygtige. Når de passer deres rolle, så kan vi også passe vores rolle.

Der bliver lyttet til os

– Med til historien om vores positive APV hører dog, at vi kommer fra en dårlig APV. Vi har altså fastholdt, og på nogle få områder forbedret et dårligt udgangspunkt, siger Mathias Henriksen, der er tillidsrepræsentant på skolen. Han fortæller, at flertallet oplever, at de skal løbe meget stærkt, og at for lidt forberedelsestid ofte opleves som utilfredsstillende og frustrerende.

– Mange kæmper for at få tingene til at hænge sammen og synes, at det er svært, men det virker også som om, det har fundet et leje, hvor man gør det så godt, som det er muligt, siger han og fortsætter, at det i den sammenhæng hjælper, at ledelsen er klare i spytet og til at snakke med.

» Det forstemmende er jo, at den sidste APV for skolerne i Aarhus for et år siden også viste et markant fald. Der er således tale om to års fald, og det er alarmerende

Malene Vestergård

– De lytter, når vi kommer med noget, og de handler på det, siger han og fortæller, at lærerne for eksempel sidste år lavede en liste over ting i deres arbejde, der ikke gav mening. Store og små ting som ledelsen tog alvorligt og ændrede, hvor det var muligt.

– For eksempel har vi lavet en ordning

» Vi har haft noget i banken, som har hjulpet os på det sidste. Vi har tillid til ledelsen, og de viser os tillid

Knud Gregersen

omkring de nationale test, som fritager lærerne fra den praktiske del, siger han og peger desuden på, at den lodrette tillid bygger på, at lærerne kan regne med at blive bakket op, at de kan regne med at der handles hurtigt, når de henvender sig til ledelsen, at der gives plads til en vis fleksibilitet, og at der altid er en åben dør.

– Vi har en høj grad af medindflydelse og rigtig meget kommer i høring hos os. Og selv om det ind imellem kan være trættende med alt det, man skal forholde sig til, anser jeg det for at være vigtigt, siger han.

Ledelsen sætter klare rammer

– Vi arbejder meget bevidst med medinddragende processer, og har tillid til at lærerne gør et godt stykke arbejde, siger skoleleder, Lene Mols, der oplever kontinuitet i arbejdet med det psykiske arbejdsmiljø.

– Vi har i alle mine år på skolen arbejdet med lærernes trivsel, og i den forstand ændrer reformen og arbejdstiden ikke noget. Udfordringerne er blevet større, men måden, vi arbejder på, er den samme, siger hun og fortæller, at ledelsen åbent fremlægger deres overvejelser, men også deres tvivl, når noget skal ændres.

– Men vi tager også de nødvendige beslutninger og står på mål for dem, siger hun og peger på, at rammerne skal være tydelige.

– For eksempel melder vi meget klart ud, hvilke rammer der er for forældre-samarbejdet, så kan lærerne læne sig op af det i det konkrete møde med forældrene, og vi har fulgt op ved at være med til forældremøder på alle årgange, siger hun og tilføjer, at lærernes aktuelle udfordring er at finde tid til fordybelse.

APV'en et øjebliksbillede

– Vi skal simpelthen have mere sammenhængende tid til forberedelsen, siger Mathias og fortæller, at han og ledelsen

aktuelt taler sammen om at finde en løsning på det problem.

– Jeg tror nok, vi skal finde en løsning, siger han og forklarer, at man står overfor konkret at skulle behandle den nyeste APV.

– Her skal vi huske, at den er et øjebliksbillede, og at det positive resultat er i relation til den tidligere, siger han.

» Men vi tager også de nødvendige beslutninger og står på mål for dem

Lene Mols

Konsulent Malene Vestergård peger på en faldgrube i APV'en:

– Selvom den viser, at man har forbedret sig på et område, er det jo en relativ forbedring, og det giver ikke nødvendigvis det rigtige billede af de faktiske forhold, siger hun og tilføjer, at man let kommer til at overse udfordringer, der hvor APV'en er gul, fordi man naturligt koncentrerer sig om de områder, der er røde.

– Det er vigtigt, at man også vurderer de faktiske tal, understreger hun.

Arbejdsmiljørepræsentant Knud Gregersen: Vi har generelt positive forældre i vores skoledistrikt, og hvis vi alligevel oplever, at nogle af dem giver os urimelig modstand, så får vi den nødvendige støtte fra ledelsen.

Lærer Brian Palmfeldt har altid troet, at muskler og almen fornuft vil gøre ham robust. Men hjemvendt fra kurset *Psykisk Robusthed* måtte han erkende, at robusthed er noget helt andet. Den erkendelse har hjulpet ham både på arbejde og privat. Læs hans beretning om:

Macho-mindfulness

Af Brian Palmfeldt

Slam sagde det!

Et af de unge mennesker blev presset og kastede i affekt en stol imod mig, imens han råbte FUCK DIG!

Episoden ville ikke ramme min bevidsthed – jeg var robust. Troede jeg!

Fem måneder tidligere havde jeg skiftet arbejde, og her blev min robusthed sat på prøve.

I det lange løb kunne jeg ikke holde til det psykisk. Nederlagene forfulgte mig i månedsvis.

Jeg tilbragte timer sammen med en psykolog, og han introducerede mig til

mindfulness. Mine indre sår begyndte at hele, men jeg manglede det endegyldige skridt for at forlade skyggen. Det skridt tog jeg på kurset *Psykisk Robusthed*.

Mærk efter i dig selv

En kold novemberdag sad vi 12 håbefulde kursister i rundkreds, og blev bedt om at skalere fra 0-10, hvordan vi havde det mentalt. Efter min mening en lidt langhåret tilgang, men både Carsten og Susanne fik os til at mærke efter og være til stede, hvilket var den overordnede tanke bag øvelsen.

Flere deltagere lå på 7-8 på skalaen,

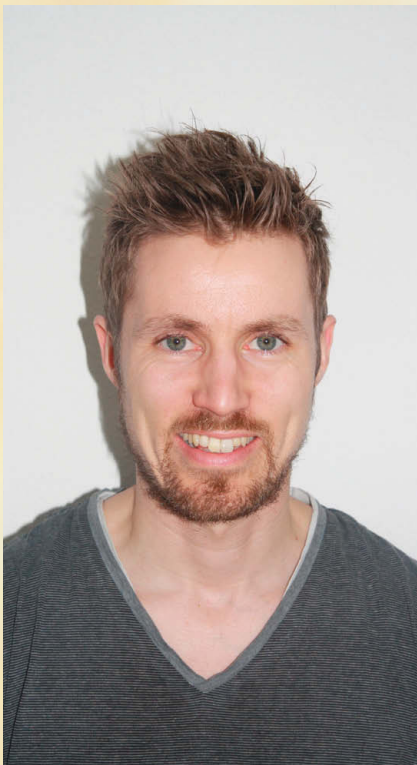
hvilket betød, at de på den ene eller anden måde var påvirket af situationer fra arbejde eller fra privatlivet.

En kursist måtte trække sig, da det at mærke efter fremkaldte ubehagelige tanker om fortiden.

I det øjeblik indså jeg, at det virkelig kunne rykke noget, hvis jeg ville bruge tid på at mærke efter i mig selv.

Det er godt nok, det du gør

Som ugerne gik, lærte vi om hjernens funktion i forhold til psyken. Vi lærte om grounding, centrering og om at sætte

Den dag du accepterer dig selv, den dag lever du, fastlår Brian Palmfeldt

Kurserne *Psykisk robusthed – en forudsætning for inklusion* sætter fokus på egne ressourcer og på at anvende dem til at håndtere konfliktfyldte eller overvældende situationer. Gennem arbejdet med de indre ressourcer får deltageren redskaber til at mindske sit eget stressniveau og øge sin psykiske robusthed.

Initiativtagere og undervisere på kurserne er bodydynamic-analytiker og kropsdynamisk psykoterapeut Susanne Mortensen og lærer, inklusionsvejleder og regres-sionsterapeut Carsten Møller.

I 2014 blev der udbudt tre kurser. De to første blev tilbudt Sødalskolens ansatte og afviklet i foråret og efteråret. Det tredje kursus blev udbudt til flere skoler i Aarhus Kommune og blev præsenteret på blandt andet et fælles møde for TR og AMR i oktober 2014. Der var 12 pladser på dette kursus – men 31 tilmeldinger. Derfor besluttede Aarhus Kommune at oprette et kursus mere, som startede 16. januar 2015.

Aarhus Kommune, Fællesskaber for Alle, udbyder to kurser med i alt 24 pladser i foråret 2015. Kurserne er på nuværende tidspunkt overtegnet, men det er muligt at komme på venteliste. Kontakt Carsten.moeller@skolekom.dk. Hvis interessen fortsat er stor, bliver der sandsynligvis udbudt et nyt kursus til efteråret.

De første kurser blev finansieret af Børn og Unge Aarhus Kommune og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Link til tilmelding samt yderligere info om kurserne findes via dette link. <https://aak.plan2learn.dk>

» *Psykisk robusthed smitter. Vi aflæser hinandens robusthed og nervesystemer – og vi påvirkes af det, vi aflæser hos andre – og andre påvirkes af det de aflæser i vores nervesystem. Så ro i mit nervesystem – skaber mere ro i dit nervesystem. Det gælder både for børn og voksne.*

Fra kursusfolder

grænser. Vi lærte også, hvordan vi kunne implementere det i en travl hverdag, hvor både arbejde og familielivet fylder.

Fra hele tiden at ville lave den bedste undervisning, være den bedste far for min datter og være den bedste kæreste, ændrede jeg gradvist min mentale målsætning og begyndte at tænke: Det er godt nok, det jeg gør.

Når min bevidsthed alligevel pressede mig i en negativ retning, forsøgte jeg at bryde tankerne ved at meditere.

Øvelse gør mester! Og jeg er pt. i lære med en god chance for succes.

Find dit sikre sted

Carsten og Susanne lærte os noget så banalt som at køre en hoppebold under foden for at tænke nedad i stedet for opad i tilspidsede situationer. Det slog mig med det samme: De har jo ret! Tænk, at vi glemmer at holde jordforbindelsen og bare spekulerer og spekulerer, indtil hovedet sprænges! Hvis tankemønstre kan brydes – og det kan de – så er tankerne bag bolden værdifulde, tænker jeg!

Udover ovenstående fandt jeg også Mit sikre sted. Et sted, hvor min familie og jeg kan lade op og finde energien igen.

Dette sted skulle vi bygge i Lego, som var en enkel måde at eksemplificere det på. På denne måde fik vi sat ord på vores tanker og blev bevidste om vigtigheden i at trække stikket ud en gang i mellem og finde et helle, hvor vi kunne lade op.

Carsten og Susanne fik ret!

Virkelig!

Jeg har aldrig forbundet robusthed med at være til stede i nuet, meditere til Bach eller tænke over mit kropssprog. Tværtimod har jeg altid troet, at muskler og almen fornuft vil gøre mig robust, men netop hjemvendt fra kurset må jeg erkende, at robusthed er mange andre ting.

Robusthed kræver handling, refleksion, viden, og så skal man turde mærke efter og ikke mindst give sig tid til det.

Jeg har gennem forløbet erkendt, at jeg hellere vil forbygge fremadrettet i stedet for at stå i en tilspidset situation og ikke ane råd.

Innovation og kreativitet på skemaet

På N.J. Fjordsgades Skole har 7. klasse faste ugentlige timer i idéudvikling. FabLab hedder faget, og her fabrikkerer de unge nye designs og udvikler via eksperimenter en ny teknologiforståelse

Af Svend Krogsgaard Jensen, journalist

Et par elever arbejder stående ved et højt bord, nogle sidder ved borde på gangen, andre slænger sig på gulvet under et halvtags bagest i lokalet og en masse ligger, står og sidder på auditorieliggende trappetrin. Alle er i gang med at bygge små modeller i modellervoks. På storskærmen tæller et stopur ned, og da det

FabLab lokalet på N.J. Fjordsgades Skole er meget fleksibelt og giver plads til en række forskellige aktiviteter, men Casper kunne godt tænke sig, at det var noget større.

når nul, kalder en bippende lyd eleverne sammen. Vi er på N. J. Fjordsgades Skole, og 7. klasse er i gang med en af de to ugentlige lektioner i FabLab.

– FabLab står for fabrikation og laboratorium, og en af ideerne er at gøre op med traditionel undervisning. Derfor er lokalet konstrueret så klasseundervisning slet ikke giver mening, siger lærer Casper Munkgaard. Han fortæller, at lokalet er indrettet i samarbejde med Innovation Lab, at det i princippet altid er åbent og fyldt med en mængde forskellige materialer, og en række moderne teknologier.

» *FabLab står for fabrikation og laboratorium, og en af ideerne er at gøre op med traditionel undervisning. Derfor er lokalet konstrueret, så klasseundervisning slet ikke giver mening*

Producenter frem for forbrugere

– Mange siger, at IT teknologierne er lige så stort et spring for menneskeheden, som Gutenbergs bogtrykkerkunst i sin tid var, og der kan være en fare for, at det i fremtiden udelukkende bliver eliten, der behersker de nødvendige færdigheder. Målet er derfor, at eleverne bliver producenter fremfor forbrugere, siger Casper og forklarer, at det i FabLab-sammenhæng betyder, at man arbejder med innovation, kreativitet og design.

– Men det er ikke et fag, der udelukkende drejer sig om robotter og anden moderne teknologi. Det indgår, men vi arbejder også med ispinde, stof, limpistoler og træ. Det afgørende er ikke materialerne, men processerne, siger han og fortæller, at eleverne lærer de forskellige trin i en designproces.

– De lærer at problemløse, ideudvikle, afprøve og videreudvikle, og så lærer de at forstå, hvordan forskellige teknologier påvirker vores hverdag. På den måde bliver de i stand til at give bud på en ny teknologiforståelse, siger han og tilføjer, at han opfatter arbejdet i FabLab som en slags pionerarbejde.

Ekstern interesse for pionerarbejdet

– Så vidt jeg ved, er der ikke andre i landet, der underviser i FabLab, som vi gør her, hvor eleverne har faste ugentlige lektioner på skemaet. De andre, jeg kender til, arbejder mere projektorienteret og hægter FabLab op på forskellige andre fag, siger Casper, der føler, at han betræder jomfruelig jord og bruger rigtig meget tid på forberedelse.

– Vores måde at lave FabLab refererer til Håndværk og De-

sign, og jeg skeler til vejledningerne for det fag, men jeg er nødt til også selv at udvikle mål og indhold, så jeg har ind mellem travlt, siger han og fortæller, at der er stor ekstern interesse for hans undervisning.

– Jeg har tit besøg her i lokalet, og for eksempel har jeg lige lavet et forløb, hvor jeg arbejdede sammen med forskere fra Aarhus Universitet i et projekt om udviklingen af byrum i Aarhus midtby, siger han og tilføjer, at lærerrollen udfordres i FabLab.

Ikke frygte kaos

– Man skal ikke lide af kaosangst, når man sætter projekterne i gang, og jeg har da undervejs haft mine bekymringer om, hvordan jeg skulle få det her til at virke, siger Casper og peger på, at der kan være fare for, at for stram og styret en organisering dræber kreativiteten.

» Eleverne lærer at problemløse, ideudvikle, afprøve og videreudvikle, og så lærer de at forstå, hvordan forskellige teknologier påvirker vores hverdag. På den måde bliver de i stand til at give bud på en ny teknologiforståelse

– Når lærere arbejder med læringsmål har de ofte bestemt, hvad det er eleverne skal lære og går foran og viser vej, men her ved man ikke altid, hvad det er, eleverne lærer, og man går så at sige bagefter og hakker af ved det, de har lært, siger han og tilføjer, at det selvfølgelig er en problemstilling, man også møder i andre fag, men her er den særlig aktuel.

– Det handler jo om at understøtte elevernes kreativitet, siger han.

Aktiverer de traditionelt svage elever

– Det er fedt, når eleverne tager begreberne til sig og forstår, hvad det vil sige at undersøge noget, at få en god ide, prøve den af, og give et konkret bud på en løsning, siger Casper og fastslår, at det er det processuelle og ikke så meget produktet, der viser om eleverne har flyttet sig.

» Så vidt jeg ved, er der ikke andre i landet, der underviser i FabLab, som vi gør her, hvor eleverne har faste ugentlige lektioner på skemaet

– Men fabrikationen af produktet er vigtig, fordi den driver de kreative processer, siger han og forklarer, at FabLab aktiverer mange af de elever, der ellers har det lidt svært i skolen.

– Det praktiske og producerende element gør det lettere for mange af dem, der måske kæmper med ordblindhed eller på anden måde har svært ved den boglige del af skolen, og mange drenge profiterer helt klart af FabLab, men selvfølgelig er der også elever, der skal have speciel opmærksomhed og støttes i arbejdet, siger han og glæder sig over, at eleverne selv giver udtryk for, at de lærer noget.

Vi skal tænke på nye måder

– Jeg synes, jeg lærer rigtig meget her, siger Alberte Slot Poulsen og forklarer, at hun godt kan lide, at man ikke skal sidde og lave opgaver som i mange af de andre fag.

– Man skal tænke på en ny måde og mere kreativt, og man får selv lov til at bestemme mange flere ting, siger hun og arbejder videre med modellen af den vandpumpe, hun er ved at udvikle prototypen til.

Det sker ikke af sig selv!

Børn og Unge og Sundhed og Omsorg har besluttet en fælles vision for generationsarbejdet.

'Aarhusianere skaber meningsfulde fællesskaber mellem generationer'.

Visionen skaber en retning på generationstiltag og generationsugen – Uge 16, med fokus på relationer på tværs af alder. Ugen sætter fokus på initiativer der lever i hverdagen – mellem generationer. "Den lille forskel" der levedgør, hvornår og hvorfor generationsbrobyggede relationer er givende.

Hvorfor? Fordi hverdagen ofte er opbygget omkring systemer, der opdeler

os efter alder. Sådan behøver det ikke at være. Med vores nuværende erfaringer kan vi allerede sige højt, at generationerne har rigtig meget at give hinanden.

Vær med til at inspirere og dele de gode historier.

Vi bringer pressen i spil og bruger Skolernes Sangdag 27. marts som springbræt til generationsugen. Ingen initiativer er for små.

MBU: Irena Kjærgaard, 2920 9937, irkj@aarhus.dk

MSO: Inger Aarup, 4185 5610, aain@aarhus.dk

Sabro-elever slog svenskerne

Elever fra en 4. klasse på Sabro-Korsvejsskolen mødte i december ærkerivalerne fra en 5. klasse i Sverige i et venskabeligt virtuelt søslag. Figheten foregik i et forprogrammeret spillelandskab, som mindede om Øresund, Danmark og Sverige.

Elevernes opgave var at bygge videre på spillets kode og skabe en smartere kunstig intelligens end modstanderne.

– Inden søslaget havde eleverne lært at programmere en robot i programmet KODU. Det samme havde en svensk klasse, og et fælles setup blev nu at erobre og ødelægge hinandens baser i det virtuelle landskab, fortæller lærer og IT vejleder Jesper Nordtorp.

Søslaget på Sabro-Korsvejskolen var en del af en verdensomspændende begivenhed, som Microsoft og i Danmark virksomheden Coding Pirates stod bag. De håber med den slags begivenheder at vække børns nysgerrighed over for digitale værktøjer og vise dem, hvor let og sjovt, det kan være at skabe med it.

– Og det lykkedes, fortæller Jesper, som fremhæver, at eleverne fik en større forståelse for, hvad det vil sige at programmere. Eleverne har efterfølgende arbejdet med programmet og deler fx egne små spil på facebook.

Klovne som medicin

Pensionisterne i Århus Lærereforening sluttede sidste års sæson af med et besøg af Petunia og fru Ib.

Birte Preisler fortæller:

– Aldrig har der været så mange spontane klapsalver til et ÅLF-arrangement som her. Det var to hospitalsklovne, som i den grad viste deres værd på sygehusene, hvor de bliver mere og mere efterspurgt.

Vi fik udvidet vores ordforråd en hel del: sygeforplejerske, fysioterrorister, pineslim, servietassistenter, fysioturister, og så havde børnene jo godt af at lære bukskestaverne!

Er det magi når børn glemmer smerter, eller når en 15-årig efter mange år i kørestol rejser sig og går? Eller når klovnene bevæger sig ind på lokalcentrene og får stor succes på aldersheimers-området?

Vi havde en skøn eftermiddag med masser af latter midt i alt det alvorlige.

Og så i øvrigt: Go' forbedring!

Fællesspisning for alle

Knap 100 forældre og børn leverede i starten af året mad fra alverdens køkkentraditioner til et 'sammenskudsgilde' på Skjoldhøjskolen. Skolen duftede af alt andet end fælles mål, reform og understøttende undervisning.

– Der var helt bevidst ingen skoleoverskrifter. Det handlede om at have det hyggeligt og spise sammen, fortæller lærer og TR Kirsten Sestoft, som tog dette initiativ til at opkvalificere det kulinariske niveau på Skjoldhøjskolen.

– Vi holder hvert år et sensommermarked, hvor der før blev tilbudt ucharmerende toastbrød. Men vi har jo en masse forældre, som er fantastiske kokke, siger Kirsten, som derfor sidste år sammen med en gruppe forældre besluttede at tage skeerne i egne hænder.

Kirsten Sestoft (t.h2.) sammen med tosproglærer Pakshan Fatah og Anemone Samy.

– Vi etablerede en bod på sensommermarkedet, som tilbød mad fra 100 verdenshjørner, og den blev en bragende succes.

Den succes og mangfoldighed måtte kunne integreres i skoledelen, tænkte Kirsten, som forelagde ideen om fællesspisning under samme koncept for et par andre madnørder som fx forælder Anemone Samy. Hun var straks tændt på ideen.

– Det er oplagt, at bringe så mange nationaliteter med så forskellige kulturer, som vi har, sammen til noget, der er sjovt både for voksne og børn, siger Anemone:

– Det er en god mulighed for at lære hinanden at kende på tværs af klasser, og det kan være med til at styrke sammenhængskraften i et område, som vores.

Plads til dagdrømme

Klippe-klistrerum, forberedelses- og stillezoner, flydesofaer, drop-in med dock, naturplakater, udstoppede dyr, erotiske postkort og nysgerrige kighuller ud til verden uden for skolen.

Lise Krage bag alliken ved klippe-klistrerummet

– Lærerarbejdspladser er ikke kun hæve-sænkeborde og korrekt belysning. Det er også arbejdsmiljø, trivsel og æstetik, forklarer lærer Lise Krage, der er designeren bag arealerne med nye arbejdspladser på Højvangsskolen.

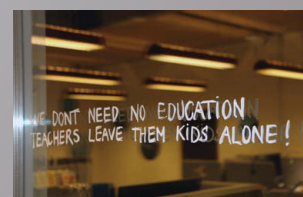
Lise stod for nogle år siden bag den kreative indretning af et 'frirum' i forbindelse med skolens personale rum. Derfor

var det helt naturligt, at hun blev opfordret til at indrette de nye arbejdspladser. Hendes udgangspunkt bag indretningen har været, at lærerne fremover skal tilbringe rigtig meget tid på arbejdspladsen.

– Så her skal være rart at være. Vi skal også kunne dagdrømme og skabe ro omkring os, siger hun.

Indvielsen af nye lærerarbejdspladser på Højvangsskolen blev naturligvis fejret med bobler

Sæt lommepengene på spil

Opsparing til kørekort, hvordan beregner jeg selv min skat, hvad sker der med velfærden, hvis vi sænker skatten? Splinternyt, gratis materiale til samfundsfag og matematik i 8. klasse hjælper de unge med at få styr på pengesagerne og en forståelse for samfundøkonomien.

PENGEUGEN 2015 finder sted 9. - 13. marts

Af Martin Bundorph Lauritzen

Med inspiration fra Holland gennemførte Danmarks Matematiklærerforening i samarbejde med Finansrådet en pengeuge i 2014. De bedste erfaringer herfra har fået et brush-up, og der er skudt flere penge i projektet på grund af en række nye tilhørende IT muligheder. Konsulent i Børn og Unge Jørgen Korsgaard er medredaktør af det fornemme undervisningsmateriale til PENGEUGEN 2015.

– Det tiltaler mig, at der ikke står Finansrådet bøjet i neon. Det helt bagvedliggende formål er at give unge mennesker en finansiell forståelse, så de ikke havner i noget skidt. Mange unge og for den sags skyld også voksne stoler blindt på de tal, de præsenteres for. De kender ikke de bagvedliggende præmis-

ser – fx for, hvordan tallet bag de 'årlige omkostninger i procent' er fremkommet, forklarer han og fremhæver også, at det er lykkedes at kombinere finansielle og samfundsfaglige vinkler:

– Vores politiske debat om velfærdsstaten handler jo også om tal, og hvad vi fx må undvære, hvis vi vil sænke skatten. Materialet lægger op til nogle gode diskussioner, siger han.

Netop skat er et nyt tema i dette års materiale.

– Jeg har mødt mange unge, som ærgrer sig over, at de ikke lærte at beregne deres skat i skolen. Det kan de blandt andet lære her gennem tilhørende regneark, fastslår Jørgen.

I løbet af pengeugen, kan eleverne del-

tage i en landsdækkende konkurrence *Nå dit mål*, udforske en række nye, gratis pc-spil og blandt andet *sætte økonomi på spil*.

Læs mere

Matematiklærerforeningens hjemmeside: www.dkmat.dk

Finansrådets hjemmeside: www.finansraadet.dk (Her finder du også Pengeuge 2014, der var beregnet til 7. klassetrin.)

Historie og samfundsfagslærernes forening FALIHO har medvirket ved udarbejdelsen af den tilhørende lærervejledning.

Digital ABC lancerer elevkonkurrence om digital selvbetjening

1. november 2014 blev alle unge over 15 år digitale borgere. Men mange bruger stadig ikke deres digitale postkasse. Projekt Digital ABC lancerer nu konkurrencen Aarhusmestre i Digital Selvbetjening, hvor udskolingsklasserne reflekterer over udfordringer og muligheder i digitaliseringen

Af Janni Ellegaard Langholz, Børn og Unge

Hvad betyder det at være digital borger anno 2015? Det spørger projekt Digital ABC nu klasser og lærere i Aarhus Kommunes udskoling om. Digital ABC er et kommunalt drevet projekt, der finder nye og sjove veje til information om det digitale, målrettet de unge. Med konkurrencen Aarhusmestre i Digital Selvbetjening skal de unge selv producere ny viden og refleksion om digital selvbetjening via korte film.

Alle lærere kan melde deres udskolingsklasser til konkurrencen. Deltagerne skal:

- Producere en kort film om, hvorfor digital selvbetjening er relevant for de unge
- Lave en reportage, hvor de reflekterer over digital selvbetjening generelt og fortæller, hvorfor netop de er aarhusmestre i digital selvbetjening

Præmien består af to 3D-printere, en workshop om 3D-print til lærerne samt lækkerier og et kontantbeløb til en fest.

Digital ABC's konkurrence Aarhusmestre i Digital Selvbetjening løber frem til 15. maj 2015 med seneste tilmelding den 1. marts. Deltagerne kan følge andre klassers bidrag på Facebook, Instagram og YouTube, og vinderen kåres den 1. juni 2015.

OM PROJET DIGITAL ABC

Projekt Digital ABC er skabt af Borgerservice og Biblioteker og Børn og Unges Center For Læring og består – udover kortfilm, quiz og musik – af undervisningsmateriale, som er udarbejdet ud fra regeringens faglige fællesmål for It og Kommunikation. Materialerne kan bruges til at gøre de unge mere bevidste om digitalisering af samfundet og få dem i gang med digital selvbetjening.

Inger Surrow, sektionsleder i Børn og Unges Center for Læring, siger:

– I 2015 er digitalisering blevet et grundvilkår og noget, som både unge, forældre og skoler skal forholde sig til. Vi håber, at projektet får den sideeffekt, at de unge efterfølgende vil lære fra sig og dele deres viden, fx med yngre søskende.

Børn og Unge-rådmand Bünyamin Simsek siger:

– Digital selvbetjening er vejen ind til voksenlivet for de unge. De skal selv sørge for at søge ind på en uddannelse, melde flytning og søge ungdomskort til bussen – det foregår nu alt sammen på nettet. Ved at bruge Digital ABC klæder lærerne dem på til at mestre deres eget liv.

Benjamin går på Skødstrup Skole, og siger, at hans interesse blev fanget via Digital ABC's video Kom med mig (Ingen stress):

– Jeg så den på Facebook, og min lærer viste den i klassen, hvor vi blev fanget af den. Der var ikke nogen af os, som havde hørt om Digital Selvbetjening før, men vi tog vores NemID med i skole og brugte demomiljøet på borger.dk. Nu er vi næsten alle på Digital Selvbetjening.

Læs mere:

På www.digitalabc.dk under "Undervisningsmateriale", Facebook under "Digital ABC" og på Instagram under "#digitalabc"

Kontaktperson:

Projektleder Helene Bruhn Schwartzman. Mail: hsc@aarhus.dk Telefon: 31 23 44 66

Arbejdsglæden trives på IKH

Institut for Kommunikation og Handicap (IKH) – tidligere Taleinstitut – måtte fra 2007 til 2011 gennem flere om- og sammenlægninger, sparerunder og afskedigelser. Men medarbejderne har overvundet rystelserne og bevaret arbejdsglæden

Af Martin Bundorph Lauritzen

Taleinstituttet var en del af Aarhus Amt, som bevilgede det faste økonomiske grundlag for arbejdet med elever med tale- eller hørevanskeligheder. Efter omlægninger og en navneforandring er IKH i dag en indtægtsdækkende virksomhed, der populært sagt skal leve af sine kompetencer.

Det har flyttet fokus fra drift til udvikling, eller som en medarbejder forklarer:

– Før kom borgerne til os. Vi havde ikke tidligere spurgt os selv, hvad vi var gode til.

» *Vi har et solidt tværfagligt netværk, et godt samarbejde med forældre og lærere omkring børn og unge og er gode til at trække hinandens ekspertiser ind*

Medarbejder på IKH

De ansatte sætter en ære i at levere skræddersyede tilbud til 'kunderne'. Derfor må de hele tiden være opdaterede på den nyeste udvikling på deres arbejdsfelter. Kvalitet i ydelser og medarbejdernes kompetencer skal spille sammen. Når det lykkes, giver arbejdet mening, og man kan fx som speciallærer Allan Madsen fastslå:

– Jeg har aldrig haft så meget arbejdsglæde. Jeg oplever, at der virkelig er behov for os.

Allan Madsen trives ved, at arbejdet giver mening.

IKH

- er et ambulante behandlings- og rådgivningstilbud til børn, unge og voksne
- har specialviden og kompetencer inden for tale-, høre- og handicapområdet
- er blandt andet sparringspartner for skolernes inklusionsvejledere og tilbyder fx vejledning og hjælp til lærere med tinnitus eller stemmeproblemer
- samarbejder med 17 kommuner
- har 126 medarbejdere med 15 forskellige uddannelsesmæssige baggrunde – heraf er cirka 60 organiseret i Århus Lærereforening

SKOLEN besøger i en senere udgave nogle af IKHs medarbejdere.

TR Kirsten Bach Jensen og afdelingsleder Sandy Dalum kan fra hver sin position glæde sig over en vellykket forandringsproces. (Foto Tina Sørensen)

Mindske sårbarhed

Afdelingsleder Sandy Dalum

er overbevist om, at forandringerne har løftet hele organisationen.

– Vi arbejder på at mindske vores sårbarhed ved at orientere os mod nye 'kunder' og udvikle på nye og eksisterende ydelser. Det synes jeg er lykkedes helt fantastisk. Jeg tror, at det har været meget motiverende for medarbejderne at opleve, at vi på den måde har kunnet fastholde medarbejdere til trods for nedgang i efterspørgslen fra de mere traditionelle kunder, siger hun.

Selvtilrettelæggelse

De mange omvæltninger på IKH har ikke påvirket medarbejdernes sygefravær. Statistikken ligger flot i forhold til Region Midtjyllands målsætning på området.

Det glæder tillidsrepræsentant Kirsten Bach Jensen, der de seneste år har haft ekstra meget opmærksomhed rettet på, hvordan kollegerne har oplevet de mange ændringer.

– Jeg har formidlet videre, når jeg har fået nye informationer, som har haft betydning for vores faggruppes daglige arbejde. Det har været vigtigt for mig, at det gode arbejdsklima på IKH er blevet bevaret. Til det hører en god dialog både med kolleger og ledelse, siger Kirsten, og fremhæver især begge parter tillid til hinanden.

– Den enkelte medarbejder på IKH forventes at kunne håndtere en høj grad af selvtilrettelæggelse. Det betyder en stor tillid til, at hver enkelt gør sit bedste, forklarer hun og sætter en tyk streg under, at de ansatte oplever at have et meningsfuldt og spændende arbejde.

– Vi kan se i vores daglige arbejde, at det nytter. Det får arbejdsglæden til at trives.

Rum for mere indflydelse, men...

Ny stor europæisk undersøgelse af, hvad ledelsen mener, der skal til for at tillidsfolkene kan få indflydelse, peger på, at der er rum for mere indflydelse, men at det kræver et opgør med den klassiske forståelse af TR's rolle. Forhandlingsrådgiver Søren Viemose er en af initiativtagerne til undersøgelsen og har stået for den danske del.

SKOLEN har ringet til ham

Af Svend Krogsgaard Jensen, journalist

TR skal kunne handle hurtigt og have modet til at tage beslutninger uden først at spørge baglandet, siger Søren Viemose.

Hvad er rapportens hovedkonklusion?

Lederne vurderer, at der er rum for mere indflydelse og vil meget gerne samarbejde med TR, men TR skal flytte fokus fra de klassiske emner som løn og arbejdstid til nye emner, der mere handler om arbejdsmiljø, kompetenceudvikling og socialt engagement. Øget indflydelse kalder på nye metoder. Det er vigtigt, at man tager hånd om det, der ikke kan afgøres med en brøk eller en faktor. Arbejdsmiljøet, nedslidningen og stressniveauet kan ikke

beskrives med et procenttal. TR skal forstå og acceptere rammerne.

Hvad er det for rammer?

TR skal have forstand på ledelse. Ledelse i dag er en uendelig række af hurtige beslutninger. Og TR skal kunne agere i og forstå de præmisser, der gælder for ledelse, ellers bliver beslutningerne bare taget uden om tillidsfolkene. Det er ikke det samme som at sige, at man skal være enige om alt, hvad der foregår, men det handler om, hvordan man går til arbejdet.

Hvordan mener lederne så, at TR skal gå til arbejdet?

For det første skal man lade være med at kritisere alt og alle og bagefter være sur over, at dem man kritiserer, ikke er samarbejdsvillige. Man skal arbejde fremadrettet og konstruktivt. Altså ikke indkalde til et møde om noget, som ikke fungerede i sidste uge, men i stedet pege på, hvordan man kunne arbejde med en konkret udfordring – TR skal bære løsninger ind i stedet for problemer.

For det andet skal man som TR arbejde for, at skolen lykkes og ikke bruge arbejdspladsen til at kæmpe for et fagpolitisk projekt, som ikke er relevant for arbejdspladsen. Det må i højere grad være fagforeningens rolle. Det er vigtigt, at TR ikke ser sig selv som repræsentant for Danmarks Lærerforening, men for medarbejderne.

Er der da ikke modsætninger mellem medarbejdere og ledelse?

Der sker rigtig meget i de nordeuropæiske lande omkring den antagelse, at vi er hinandens modsætninger. Den mister relevans, for vi er i langt højere grad fælles om at udvikle og bevare arbejdspladsen. Nogen vil nok synes, at der hermed er gået noget politisk tabt, men det virker "altmodisch", hvis TR opfatter ledelsen som modstander, og det bliver ifølge undersøgelsen vanskeligere at få indflydelse.

Hvilke kvalifikationer skal TR besidde?

TR skal som sagt være dygtig til ledelse. De skal lære at løse problemer gennem forhandling og ikke tænke i at stille krav. De skal lære at hjælpe og assistere deres kolleger i forhandlinger med ledelsen, men også med at få teamsamarbejdet og det kollegiale samarbejde til at fungere. Det handler blandt andet om at være dygtig til konflikthåndtering. TR skal kunne handle hurtigt og have modet til at tage beslutninger uden først at spørge baglandet.

Vil lederne gerne samarbejde med TR?

Ja, og rådet til lederne er, at de skal investere i samarbejdet. For uden en dygtig og samarbejdende TR får ledelsen problemer. Tingene kommer til at gå langsommere, og kommunikationsvejene bliver mere komplicerede. Derfor giver det god mening, at ledelsen støtter tillidsfolkene kompetenceudvikling.

Svær start for et godt koncept

Kommunikationen skal være meget tydeligere og forudsætninger kendte af alle, hvis uddannelsesforløbet KOPRA skal bedre fra start næste skoleår

Af Dorthe Ryom Fisker, næstformand i Århus Lærerforening

*Dorthe Ryom Fisker:
Skolernes ledelser skal tage KOPRA-opgaven på sig både på egen skole og i forhold til den samlede kommunale udfordring om fuld kompetencedækning.*

KOPRA* skulle med skoleårets planlægning og start implementeres i skarp konkurrence med folkeskolereform og ny arbejdstidsaftale. Konklusionen må være, at KOPRA ikke fik den ønskede start – forståeligt nok.

Isoleret set er KOPRA et godt koncept for efter- og videreuddannelse. KOPRA bygger på viden og erfaring fra lignende uddannelsesforløb med aktionslæring som bærende princip, og tager højde for, at lærerne har noget med i rygsækken. Lærerne har brug for videreuddannelse og papir på deres kompetencer. Det får de med KOPRA, som rent faktisk får ros for indholdet af lærerne.

Hvis KOPRA skal lykkes, og være et attraktivt uddannelsesforløb, skal der fremadrettet være tydelig og klar kommunikation om forløbet. Forudsætningerne skal være kendte af alle, så der kan tages den nødvendige dialog om omfang og tilrettelæggelsen af opgaven. Århus Lærerforening er fortsat i løbende drøftelser med Børn og Unge, VIA og skolelederne, og arbejder for, at KOPRA kommer bedre fra start i år to.

* KOMPETENCEUDVIKLING I PRAKSIS

Hvorfor KOPRA?

Formålet med KOPRA er at give lærerne et kompetenceløft, så de opfylder de skærpede krav om faglig undervisningskompetence i folkeskolen, der vil være gældende fra 2020.

Det er regeringens mål, at 95 procent af undervisningen i folkeskolen varetages af lærere, som enten har undervisningskompetence fra læreruddannelsen, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence gennem efteruddannelse.

I den nye læreruddannelse kaldes de tidligere linjefag, som lærerne har særlige kompetencer til at undervise i, for undervisningsfag.

Hvad er KOPRA?

KOPRA foregår i en vekselvirkning mellem teori og praksis og er målrettet lærere, der allerede har undervisningserfaring i et fag, men som har brug for opkvalificering, så de opnår kompetencer svarende til undervisningsfag.

Uddannelsen er modulopbygget med en vekselvirkning mellem studieforbånd og anvendelse i praksis.

Inden studiestart skal lærerne igennem en kompetenceafklaringsamtale.

Kompetenceafklaringsamtalerne er en individuel afdækning af lærernes realkompetencer i forhold til både faglighed og fagdidaktik. Formålet med kompetenceafklaringsamtalen er at anerkende den viden og erfaring, som lærerne har tilegnet sig gennem flere års praksis.

KOPRA er modulopbygget og består af op til 3 moduler. Hvert modul består af en række forskellige studieaktiviteter defineret som undervisning på VIA i særligt tilrettelagt indhold, studieforberedende arbejde, omsætning til praksis samt refleksion over egen læring.

Skolens ledelse sikrer rammer og forudsætninger for KOPRA-lærernes arbejde i praksis. Lærerne og skolens ledelse er før, under og efter uddannelse i tæt dialog om opgavens omfang med mulighed for løbende at sikre sammenhæng mellem krav og ressourcer. Det er vigtigt, at skolernes ledelser tager opgaven på sig, lokalt på egen skole, men også i forhold til den samlede kommunale udfordring.

- I Regeringsaftalen om fuld kompetencedækning er der i budget 2014-2020 i alt afsat 42 millioner kroner til skolerne i Aarhus Kommune
- Aarhus Byråd har afsat 17,5 millioner kroner i perioden 2014-2017 til anvendelse på området vedrørende fuld kompetencedækning
- Endelig er der foretaget ekstravæbning på 6 millioner kroner, som blandt andet kan anvendes til at dække vikaromkostninger som følge af lærernes deltagelse i uddannelsesforløbet
- 254 lærere i Aarhus Kommune startede i indeværende skoleår på KOPRA

Fejl for et sekscifret beløb

Århus Lærereforening gennemførte i november og december sidste år løntjek på en række skoler og institutioner. Især opgaveoversigterne gemmer mange fejl

Af Michael Rønne, konsulent i Århus Lærereforening

Århus Lærereforenings løntjek omfattede 17 folkeskoler og 1 specialskole samt de ansatte i Børn og Unge for at kontrollere, om der var udbetalt den korrekte løn i skoleåret 2014/2015.

De sidste lønsedler er gennemgået, og der tegner sig et billede med stor variation i antallet af fejl.

Opgaveoversigter og erfaringsdato

Der har specielt været mange fejl på opgaveoversigterne, som danner baggrunden for løndannelsen. På lønsedlerne er der også fundet en del fejl, samlet set, er der fundet fejl for et pænt sekscifret beløb.

Dette løntjek er desværre ikke ensbetydende med, at ÅLF har fundet samtlige fejl. I løntjekket er det kun muligt at kontrollere, om den faktiske lønseddel stemmer overens med den faktiske opgaveoversigt. Det betyder, at du kan være berettiget til funktions- eller kvalifikationsstillæg, som ikke fremgår af opgaveoversigten.

Et løntjek giver det bedste resultat, hvis man sidder overfor hinanden i selve gennemgangen af lønseddel og opgaveoversigt, hvor det er muligt at spørge ind til detaljerne. Der er fx ofte fejl i erfaringsdatoen, og den fejl er kun mulig at fange igennem en dialog! For en nyuddannet lærer er en fejl i erfaringsdatoen dyr. For hver måned, der ikke er korrekt, svarer det til, at du kommer en måned senere på slutløn (se eksempel i boksen t.h.). En erfaringsdato vil altid kunne rettes med tilbagevirkende kraft, hvis det bliver opdaget.

Undervisningstillæg

En anden gennemgående fejl er, at en del lærere ser ud til at gå glip af undervisningstillæg for aktiviteter, der er omfattet af det udvidede undervisningsbegreb. Så husk at have fokus på, at timer med elever i hovedreglen skal tælles med som undervisningstid.

Tre fejl

- En lærer på en folkeskole havde fejl i sin erfaringsdato, der strakte sig over to år. Hvis fejlen ikke var blevet opdaget, havde det kostet den pågældende lærer cirka 140.000 kroner i mistet indtægt.
- Det er aftalt med Aarhus Kommune, at skolerne skal aftale en pulje af timer, der udløser undervisningstillæg i forhold til det udvidede undervisningsbegreb. Puljen er aftalt til 30 timer, og det betød cirka 3.200 kroner mere udbetalt pr. person årligt for lærere og børnehaveklasselædere på en skole.
- På en specialskole manglede der at blive udbetalt et korrekt undervisningstillæg til lærerne, hvilket betød, at der blev udbetalt for lidt. I et enkelt tilfælde svarede det til 1.000 kroner hver måned i manglende løn.

Fem gode råd

- Gennemgå din opgaveoversigt og din lønseddel sammen med din TR i starten af hvert skoleår.
- Kontroller lønsedlens sidste side – får du dine tillæg, stemmer din erfaringsdato, og passer din beskæftigelsesgrad?
- Hold øje med de ekstra timer, der udløser undervisningstillæg. Har du flere timer, der udløser tillæg end beskrevet på din opgaveoversigt, skal du informere din administrative leder, så du kan få de ekstra tillæg udbetalt.
- Hold øje med lønsedlens første side. Får du udbetalt dit undervisningstillæg eller eventuelt andre timebaserede tillæg, du har krav på?
- Har din arbejdsgiver lavet en fejl, udbetalt for meget i løn og kræver en tilbagebetaling, skal du altid kontakte din TR eller ÅLF.

Er du i tvivl om, hvorvidt der er fejl på lønsedlen, så spørg i første omgang din TR for information. Hvis du har behov for yderligere uddybning, kan du kontakte ÅLF.

SKOLEMESSSEN

Din fagmesse for lærere

Scandinavian Congress Center · Aarhus

22. og 23. april 2015

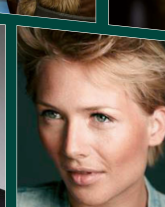
Begge dage kl. 9 - 17

James Nottingham

Jens Rasmussen

Sara Ejersbo

Daniel Zimakoff

Mette E. Bruun

Hella Joof

Gratis foredrag
 Gratis kurser
 - og mere end **120**
 udstillere

Let og gratis adgang

Registrer dig online inden den 1. april på skolemessen.dk

Print din billet, kom gratis og let ind på messen og deltag samtidig i konkurrencen om fine hotelophold

skolemessen.dk

